

Mottagare:

Näringsdepartementet

N2020/01752/JL

n.remissvar@regeringskansliet.se

n.strategisk.plan@regeringskansliet.se

Statens kulturråds yttrande över Promemorian om behovsanalys i den strategiska planen för genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken i Sverige

Sammanfattning

Statens kulturråd (Kulturrådet) konstaterar att analyserna i promemorian delvis saknar kulturperspektivet. Kulturrådet önskar därför att regeringen också analyserar behoven utifrån de fastställda kulturpolitiska målen.

Kulturrådet föreslår att regeringen i kommande åtgärdsförslag (i plan och såväl som budget) föreslår åtgärder så att de kulturpolitiska målen uppnås. Det tillvägagångssätt som Kulturrådet föreslår är regeringen förstärker Kultursamverkansmodellen. För att försäkra sig om att kulturperspektivet inte förloras, önskar Kulturrådet att regeringen brett inkluderar framtida sakråd/delegationer med berörda parter och myndigheter.

I relevanta delar och på övergripande plan delar Kulturrådet analysens centrala delar. Kulturrådet önskar tillägga och lyfta fram följande.

Inledande synpunkter

Kulturrådet har i uppdrag att genom bidragsgivning och andra främjande åtgärder verka för kulturens utveckling och tillgänglighet. Uppdraget grundar sig i riksdagens nationella kulturpolitiska mål från 2009.¹

De nu gällande kulturpolitiska målen är följande.

- Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.
- Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet.
- Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

¹ Prop. 2009/10:3, Tid för kultur.

De nationella kulturpolitiska målen är relevanta för genomförande av framtida CAP (avsnitt 2.4)

Även de nationella kulturpolitiska målen är relevanta och ska därför belysas i analysen.

Promemorian lyfter fram de globala utvecklingsmålen i Agenda 2030, livsmedelsstrategin, de nationella miljömålen, klimatanpassning och en sammanhållen landsbygds politik som relevanta mål. Kulturrådet önskar i detta hänseende att regeringen på nationell nivå också beaktar de nationella kulturpolitiska målen och analyserar hur målen i CAP sammanfaller med dessa. Skälen för detta är att samhällets utveckling på ett övergripande plan, och så även på landsbygden, behöver goda kreativa förutsättningar. Ett samhälle som ges sådana möjligheter kommer med stor sannolikhet och i högre grad kunna bibehålla sin livs- och attraktionskraft. Önskade effektmål kan således uppnås genom att alla på landsbygden ges möjligheter att delta i kulturlivet. Ett sätt att uppnå målen är att människor på landsbygden i stor grad stimuleras till att skapa och medverka i en mångfald av kulturella uttryck. Ett ytterligare tillvägagångssätt är att politiken främjar allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och möjliggör för människor utveckla sina skapande förmågor. Sett i ljuset av de kulturpolitiska målen, är och ska kulturen betraktas som en värdefull och avgörande attraktionskraft för alla samhällen.

Sammanfattningsvis kan sägas att tillgången till kulturen bör särskilt lyftas i analysen.

Stärkt affärsmässighet på Landsbygden (avsnitt 5.5.3)

Avseende behov 92 i bilaga 1.

Kulturrådet delar bedömningen om att digitaliseringen kan överbygga geografiska avståndsnackdelar. Likaså kan digitalisering bidra till en ökad etablering och utveckling av verksamheter. Kulturrådet konstaterar att digitalisering också skulle medföra att kulturskapare och arrangörer av kulturevenemang ges möjlighet att verka i hela landet. I detta avseende bör ett särskilt fokus ligga på att stärka samarbetet mellan å ena sidan landsbygdskommuner och regioner, å andra sidan staten, allt för att sprida kunskap mellan nivåerna. Kulturrådet föreslår att så sker genom särskilda satsningar inom den befintliga Kultursamverkansmodellen.² Genom särskild satsning på kulturen och digitaliseringen går det således att öka landsbygdens livskraft och attraktion.

Attraktiv Landsbygd (avsnitt 5.5.6)

Kulturrådet gör samma analys som återges i promemorian och konstaterar att fortsatt bredbandsutbyggnad är en central och viktig åtgärd för landsbygden, i synnerhet för den glesaste landsbygden. Det är Kulturrådets önskemål att framtida föreslagna åtgärder och budget öronmärks samt destineras så att kulturperspektivet inte förloras.

I analysen nämns också potentialen i dels attraktiva natur- och kulturmiljöer, dels i kulturverksamheter. Kulturrådet delar denna syn. Även i detta avseende bör ett särskilt

² Kultursamverkansmodellen beskrivs i förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

fokus ligga på att stärka samarbetet mellan landsbygdskommuner och regioner, och staten. På detta sätt kan ideella krafter bibehållas vilket i sin tur leder till en livskraftig landsbygd.

I Kulturrådets egen analys om bibliotekens betydelse för ett levande samhälle, och inte minst för samhällen på landsbygden, framkommer jämte bildningsbehovet, även behovet av samlingsplatser. Genom att det görs en särskild satsning på kommunala bibliotek går det att främja, inte bara delaktighet och engagemang, utan också möjligheter till bildning. Också i detta avseende kan sådan samverkan på som har nämnts ovan leda till resultat. En särskild satsning på folkbiblioteken skulle således kunna bidra till att stärka hållbara kulturella strukturer och samhällen.

Avslutningsvis önskar Kulturrådet att regeringen, i likheten med arbetsmetoderna för Agenda 2030, inrättar en delegation eller ett sakråd där kulturperspektivet omhändertas på ett mer tongivande sätt. Genom denna arbetsmetod skulle detaljerade former för bl.a. samverkan kunna presenteras.

På Kulturrådets vägnar,

Kajsa Ravin, generaldirektör

efter föredragning av

Ronak Råbe

I beredningen av ärendet har enhetschefen Lotta Brilioth Biörnstad samt handläggarna Bella Lawson och Ove Bengtsson deltagit.